

Tidlig innsats

Levanger kommune, 13.10.2026

Cathrine Berg-Mortensen

Problemstilling

1. Sikrer kommunen tidlig avdekking av fremmedspråklige barn med særlige behov?
 - Følger kommunen lovkravene for saksgang knyttet til spesialpedagogisk hjelp i barnehage og individuelt tilrettelagt opplæring i skole?
2. Ivaretar kommunen som barnehagemyndighet kravet om likebehandling av private og kommunale barnehager?
3. Sikrer kommunen at barnehager og skoler har tilstrekkelig kompetanse til å identifisere, følge opp og tilrettelegge for barn med særlige behov?
4. Sikrer kommunen at spesialpedagogisk hjelp i barnehage og individuelt tilrettelagt opplæring i skole gjennomføres i tråd med vedtak?

Metode

- **Dokumentgjennomgang:** Kommunens rutiner, planer, maler og øvrige styringsdokumenter
- **Intervjuer:** oppstartsmøte, utvalgte barnehager, skoler, PPT og barnehagemyndigheten
- **Saksgjennomgang:**
 - 15 av 30 skolesaker og alle 6 barnehagesaker som gjaldt minoritetsspråklige barn og elever.
 - 25 av 249 skolesaker og 24 barnehagesaker knyttet til gjennomføring av vedtak.
- **Spørreundersøkelse:** Sendt til 427 ansatte og ledere. 91 fullførte undersøkelsen, mens 17 svarte delvis.

Avgrensninger

- Revisjonen omfatter kommunens ansvar for tidlig innsats i barnehage og grunnskole.
- Undersøkelsen retter seg mot kommunens systemer, rutiner og oppfølging, ikke den enkelte barnehages eller skoles interne praksis utover det som er nødvendig.
- Revisjonen vurderer ikke den faglige kvaliteten på hjelpen, effekten av tiltakene eller barnas og elevenes læringsutbytte.
- Gjennomgangen av likebehandling er avgrenset til kommunens oppgaver som barnehagemyndighet.
- Kompetanseområdet omfatter kommunens systemer, organisering og tiltak for kompetanseutvikling, ikke enkeltansattes arbeid.
- Saksgjennomgangen er basert på utvalgte saker og tilgjengelig dokumentasjon på gjennomgangstidspunktet.

1. Likebehandling av private og kommunale barnehager

Kommunen skal ha systemer og rutiner som sikrer at tilskudd til private barnehager beregnes og tildeles i samsvar med gjeldende regelverk.

Vurdering: Oppfylt. Kommunen har etablerte rutiner, beregningsverktøy og praksis som sikrer systematikk og etterprøvbarhet.

Kommunen skal føre tilsyn med alle barnehager i kommunen.

Vurdering: Delvis oppfylt. Kommunen mangler dokumentert plan og risikovurdering for tilsynsarbeidet, noe som begrenser systematikk og etterprøvbarhet.

Kommunen skal organisere oppgavene som barnehagemyndighet på en måte som ivaretar tilliten til kommunens upartiskhet.

Vurdering: Ikke fullt ut oppfylt. Myndighetsrollen og eierrollen inngår i samme styringslinje, uten at kommunen har dokumentert en særskilt vurdering av organiseringen.

Kommunen bør tilby likeverdig veiledning, informasjon og oppfølging til alle barnehager.

Vurdering: I hovedsak oppfylt. Kommunen har etablert felles møtearenaer, informasjonsdeling og kompetanseutvikling for private og kommunale barnehager.

2. Kompetanse i barnehage og skole

Kommunen skal legge til rette for at barnehager og skoler har nødvendig kompetanse til å identifisere, følge opp og tilrettelegge for barn og elever med særlige behov.

Vurdering: I hovedsak oppfylt. Kommunen har etablert kompetansemiljøer og gjennomfører kompetansetiltak, men mangler samlet oversikt over spesialpedagogisk kompetanse i skolene.

Kommunen skal legge til rette for faglig og pedagogisk kompetanseutvikling i barnehager og skoler.

Vurdering: I hovedsak oppfylt. Kommunen gjennomfører kompetansetiltak og videreutdanning. Barnehagene har kompetanseplaner, mens skolene har egne planer for kompetanseutvikling.

Kommunen skal sørge for at PPT støtter og veileder skolene og bistår barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling knyttet til barn og elever med behov for tilrettelegging.

Vurdering: Vurdering: I hovedsak oppfylt. PPT gir veiledning og støtte på individ- og systemnivå gjennom faste samarbeidsarenaer. Kapasiteten i PPTs barnehageteam fremstår som noe sårbar.

3. Tidlig avdekking

Kommunen skal ha et system som sikrer tidlig identifisering og oppfølging av barn med behov for særskilt støtte.

Vurdering: I hovedsak oppfylt. Kommunen har etablert rutiner, kartlegging og samarbeidsarenaer som legger til rette for tidlig identifisering og oppfølging.

Kommunen bør legge til rette for tverrfaglig samarbeid mellom barnehage, skole og PPT for å styrke tidlig innsats.

Vurdering: I hovedsak oppfylt. Det er etablert faste samarbeidsarenaer og lavterskeltilbud, men kapasiteten i PPTs barnehageteam fremstår som noe sårbar.

Kommunen skal sikre at behov for sakkyndig vurdering fra PPT blir vurdert når et barn eller en elev kan ha behov for spesialpedagogisk hjelp eller individuelt tilrettelagt opplæring.

Vurdering: Oppfylt. Kommunen har rutiner for drøfting, kartlegging og henvisning til PPT.

3. Tidlig avdekking

Kommunen skal sikre at PPT utarbeider en sakkyndig vurdering for barn under skolealder

Vurdering: Oppfylt. De gjennomgåtte sakkyndige vurderingene inneholder de lovpålagte vurderingspunktene.

Kommunen skal sikre at PPT utarbeider en sakkyndig vurdering for elever

Vurdering: Oppfylt. De gjennomgåtte sakkyndige vurderingene inneholder relevante vurderinger av elevens utbytte, behov, mål og tiltak.

Kommunen skal fatte enkeltvedtak som angir innhold, omfang, organisering og varighet.

Vurdering: I hovedsak oppfylt. Vedtakene inneholder i hovedsak nødvendige opplysninger, men synliggjør ikke alltid barnets beste og barnets eller elevens syn.

Kommunen skal dokumentere hvordan barnets beste og barnets medvirkning er vurdert i saksbehandlingen.

Vurdering: Delvis oppfylt. Barnets perspektiv fremgår i flere saksdokumenter, men vurderingen av barnets beste er ikke tilstrekkelig tydelig og konsekvent dokumentert, særlig i enkeltvedtak.

4. Gjennomføring av vedtak

Kommunen skal sørge for at spesialpedagogisk hjelp og individuelt tilrettelagt opplæring gjennomføres i samsvar med vedtak.

Vurdering: I hovedsak oppfylt. Saksgjennomgangen viser samsvar mellom vedtak, IUP/IOP og rapportering. Spørreundersøkelsen viser samtidig at gjennomføringen ikke alltid oppleves som fullt ut stabil.

Kommunen skal sikre at vedtakene bygger på sakkyndig vurdering fra PPT.

Vurdering: Oppfylt. Vedtakene bygger i all hovedsak på sakkyndige vurderinger fra PPT, og det er ikke avdekket systematiske avvik mellom vurderingene og vedtakene.

Anbefalinger

- Systematiserer og dokumenterer tilsynsarbeidet slik at det fremgår hvordan risiko vurderes, tilsyn prioriteres og tilsynsansvaret ivaretas over tid.
- Vurderer og dokumenterer om organiseringen av oppgavene som barnehagemyndighet i tilstrekkelig grad ivaretar tilliten til kommunens upartiskhet, og følger opp vurderingen med nødvendige tiltak.
- Styrker kommunens samlede oversikt over spesialpedagogisk kompetanse og kompetansebehov knyttet til oppfølging og tilrettelegging i grunnskolen
- Sikrer at det dokumenteres tydeligere og mer konsekvent hvordan barnets beste og barnets eller elevens syn er vurdert og vektlagt i saksbehandlingen, særlig i enkeltvedtak.
- Følger opp om vedtatte timer og tiltak innen spesialpedagogisk hjelp og individuelt tilrettelagt opplæring gjennomføres som forutsatt.